

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
STRATEGINIO PLANAVIMO IR STEBĖSENOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL 2022–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS SPORTO PLĖTROS PROGRAMOS
PATVIRTINIMO (TAP-21-1858(2); 21-33938(3))

2022-03-15 Nr. NV-634

Vilnius

Rengėjas – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau - ŠMSM).

Tikslas. Patvirtinti 2022–2030 metų sporto plėtros programą (toliau – Programa) ir taip sudaryti sąlygas užtikrinti pagrindinių sporto srities strateginių tikslų pasiekimą nurodytu laikotarpiu.

Dabartinė situacija. Programa parengta siekiant įgyvendinti 2021–2030 metų nacionalinio pažangos (toliau – NPP) plano 4 strateginį tikslą – „Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą“ ir 4.4 uždavinį „Siekti gausinti aukščiausius Lietuvos sporto pasiekimus“.

- ✓ **Šiuo metu sporto sistema neužtikrina aukščiausių sporto pasiekimų stabilaus didėjimo.** Lietuvos sportininkų laimimų medalių skaičius olimpinėse sporto šakų pasaulio (toliau – PČ), Europos suaugusiųjų čempionatuose (toliau – EČ) olimpinėse žaidynėse (toliau – OŽ) ir paralimpinėse bei kurčiųjų žaidynėse (toliau – PŽ, KŽ) kasmet mažėja, nors valstybės skiriamos biudžeto lėšos sporto sričiai didėja. 2016 m. skirta 33 014 tūkst. Eur ir iškovota 18 (asmenų, neturinčių negalios) ir 30 neįgaliečių sportininkų (turinčių judėjimo, regėjimo, klausos negalią) medalių, 2017 m. skirta 33 953 tūkst. Eur ir iškovoti 9 medaliai, neįgaliečių – 19 medalių, 2018 m. skirta 35 622 tūkst. Eur ir iškovota 13 medalių, neįgaliečių – 13 medalių, 2019 metais skirta 42 105 tūkst. Eur ir iškovoti 2 medaliai, neįgaliečių – 9 medaliai ir kt.
- ✓ **Lietuvos gyventojai nėra pakankamai fiziškai aktyvūs** – 2018 m. daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų (51 proc.) nesportavo ir nesimankštino ir 5 proc. punktais atsiliko nuo ES šalių vidurkio (Eurobarometro tyrimas). Reguliariai sportavo ir mankštinosi tik 11 proc. šalies gyventojų. Didelis procentas (71 proc.) niekada nesportuojančių arba tai darančių tik retkarčiais vyresnių nei 55 m. amžiaus gyventojų atspindi sisteminius nepakankamo šios amžiaus grupės žmonių į(si)traukimo į fizinio aktyvumo paslaugų sektorių trūkumus. Mažai skatinamas gyventojų savanoriškas dalyvavimas sporto ir fizinio aktyvumo veiklose – tuo užsiima tik 3 proc. šalies žmonių (Eurobarometro tyrimas).

Esmė. Patvirtinti Programą ir joje numatytomis priemonėmis siekti sporto sistemos pokyčių (pažangos) aukšto meistriškumo bei fizinio aktyvumo srityse.

NPP 4.4. uždavinio rodiklis ir (ar) tikslo rodiklis

- 4.4.1. Olimpinėse žaidynėse, olimpinėse sporto šakų pasaulio ir Europos suaugusiųjų čempionatuose iškovotų medalių skaičius olimpinėse rungtyse, vienetai (2018 m. – 14; 2025 m. – 15; 2030 m. – 17).
- 4.4.2. Paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse, pasaulio ir Europos neįgaliečių čempionatuose iškovotų medalių skaičius, vienetai (2018 m. – 14; 2025 m. – 15; 2030 m. – 17).

Problema, sprendimos priežastys ir priemonės

1 Problema – Sporto sistema neužtikrina aukščiausių sporto pasiekimų.

Sprendimos problemos priežastys (išdėstytos prioriteto tvarka):

1.1. Sportininkų rengimo ir išlaikymo sporte sistema neužtikrina sportininkų, galinčių atstovauti aukšto meistriškumo sporto varžybose, skaičiaus didėjimo ir aukšto meistriškumo sporto programos proveržio siekiant rezultatų.

1.1.1. nerezultatyvios ir nekoordinuotos aukšto meistriškumo sporto finansinės priemonės.

1.1.2. nėra sukurtos sporto sistemos kokybės stebėsenos ir kompetentingos pagalbos.

1.1.3. esama aukšto meistriškumo sportininkų pamainos identifikavimo, talentų pritraukimo sistema lemia, kad turime 2,5–3 kartus mažesnę nei kitose šalyse sportininkų skaičių.

1.1.4. nėra įgyvendinamų priemonių, leidžiančių sportininkams kuo ilgiau tęsti karjerą ir integruotis į darbo rinką.

1.2. Trūksta sportininkams rengti reikalingų kvalifikuotų sporto specialistų.

1.2.1. šiuolaikinių aukšto meistriskumo sporto tendencijų neatliepanti trenerių rengimo, motyvacijos ir kvalifikacijų kėlimo sistema, jų profesinio tobulinimo trūkumas.

1.2.2. mokslininkų paslaugomis naudojasi vos ketvirtadalis rengiamų sporto šakų sportininkų ir trenerių.

1.2.3. sporto medicinos specialistų, paslaugų apimčių ir mobilumo trūkumas.

1.3. Sporto bazių ir treniruočių kompleksų stoka ir neatitiktis fizinio aktyvumo ir aukšto meistriskumo sporto poreikiams.

1.3.1. sporto bazių ir treniruočių kompleksų statyba nėra pagrįsta regioniniu, demografiniu ir sporto šakų poreikių paskaičiavimu, nesiremia sisteminiu esamų objektų skaičiaus ir būklės vertinimu.

1.3.2. tarptautinius standartus atitinkančių sporto bazių, treniruočių kompleksų, reikalingų aukšto meistriskumo sportininkams ir sporto renginiams rengti, trūkumas.

1.3.3. nepakankama ir ne visiems prieinama vystoma fizinio aktyvumo infrastruktūra, neišnaudotos jų teikiamos galimybės, ne visa infrastruktūra adaptuota asmenims su negalia.

1.4. Lietuva atsilieka nuo ES šalių vidurkio pagal sportuojančiųjų ir besimankštinančiųjų skaičių.

1.4.1. neišnaudotos visų amžiaus grupių sveikatinimo fizinio aktyvumo priemonėmis galimybės, stokojama tarpinstitucinio bendradarbiavimo įvairiuose sektoriuose.

1.4.2. nepakankamas dėmesys ir sąlygos mokinių fiziniam aktyvumui švietimo įstaigose.

1.4.3. nepakankamai išnaudojamos vaikų ir jaunimo neformaliojo sportinio ugdymo galimybės.

1.4.4. sisteminio valdymo žmogiškųjų išteklių fizinio aktyvumo ir pradinio lygmens sporto (angl. *grassroots sport*) srityje trūkumas.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema: Išvystyti ilgalaikę, aiškiais kriterijais paremtą sporto vystymo politiką (*šalinamos 1.1.1, 1.1.2, 1.3 priežastys*); Pertvarkyti ir modernizuoti sporto sistemą nuo pagrindų iki aukšto meistriskumo (*šalinamos 1.1.3, 1.1.4, 1.2 ir 1.4 priežastys*). **Prie problemos sprendimo prisidės ir kitose plėtros programose** (Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, Švietimo, Socialinės sutelkties) **numatytos priemonės.**

Programos įgyvendinimui 2022-2030 m. numatomos valstybės biudžeto lėšos – 32 600 tūkst. Eur.

Derinimas. Programą rengė švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė. Rengiant Programą buvo įtraukta Aplinkos ministerija, Finansų ministerija, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto atstovai, universitetų atstovai, neformaliai dalyvavo nacionalinių sporto šakų atstovai. Su kitomis ministerijomis buvo ir neformaliai bendradarbiaujama, taip pat įvairių organizacijų atstovai dalyvavo konsultaciniuose renginiuose. Organizuota viešoji konsultacija, kurioje dalyvavo 36 sporto šakų federacijų ir asmenų su negalia sporto organizacijų, VšĮ Švietimo mainų paramos fondo, Vilniaus universiteto atstovai. Programos bendrieji tikslai ir rodikliai buvo aptarti ir švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu sudarytos darbo grupės, skirtos aukšto meistriskumo sportininkų rengimo sistemai tobulinti, posėdyje. Programa suderinta su Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Kultūros ministerija, Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija ir kt. Svarstyta 2022 m. kovo 8 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinta pagal Vyriausybės kanceliarijos Strateginio planavimo ir stebėsenos, Socialinės politikos ir Teisės grupių pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Atitikimas Vyriausybės programai. Įgyvendina Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.10.1. - 1.10.9. papunkčių nuostatas.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome Programą **svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje** ir iki pasirašymo patikslinti pagal Teisės grupės redakcinio pobūdžio pastabą.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė – Kaminskė

Strateginio planavimo ir stebėsenos grupės patarėja

Nijolė Kundrotienė